

Čís. 4383.

. Zatížení zasílatelského zboží dobírkou neznamená výhradu práva vlastnického pro odesílatele až do vybrání dobírky.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv I 429/24.)

Žaloba odesílatele proti zasílateli (spediterovi) o vydání strojů byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Nelze souhlasiti s dovoláním, že, je-li zasílatelské zboží zatíženo dobírkou, přechází vlastnické právo na zaslaném zboží teprve vyplacením dobírky. Tato zásada neplatí ani při smlouvě nákladní, kde stanoví § 72 (4) vl. nař. ze dne 13. května 1921, čís. 203 sb. z. a n., že, bylo-li zboží vydáno, aniž dobírka byla vybrána, má železnice nahraditi odesílateli škodu až do výše dobírky s výhradou svého nároku vůči příjemci. Právě tak má se věc i při smlouvě zasílatelské. Zatížení zasílatelského zboží dobírkou neznamená výhradu práva vlastnického pro odesílatele až do vybrání dobírky. Nebyla-li výhrada taková zvlášť ujednána, přechází naopak vlastnické právo i v tomto případě skutečným odevzdáním, je-li pro jeho nabytí u příjemce právní důvod (§§ 380 a 423—429 obč. zák.).

Čís. 4384.

Dopravní řád železniční.

Refakcii ve smyslu vyhlášky ze dne 6. září 1919, čís. 288 Věstníku pro železnice a plavbu nelze přiznati zboží, které bylo dopraveno do stanice odesílací po lodi. Vlečkou ve smyslu vyhlášky ze dne 17. ledna 1920, čís. 19 Věstníku jest rozuměti jen koleje, sloužící výhradně účelům jednotlivých hospodářských podniků a tvořící příslušenství těchto podniků, pro něž byly zřízeny. Stanicí odesílací jest pouze místo, kde bylo zboží odevzdáno dráze k dopravě. Stanice Loubí jest stanicí pobočnou.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv I 1304/24.)

Zásilka soli byla dopravena lodí do Loubí a odtud po dráze přes Děčín do Trutnova, sídla žalující příjemky zboží. Zaplativši dopravné domáhala se žalobkyně na dráze vrácení rozdílu, oč by byla doprava přišla laciněji, kdyby se byla stala přes Německo (Loubí-Liberec). P r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobu zamítl. N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po stránce právní byla rozepře odvolacím soudem posouzena správně. Jest nesporno, že podle původní vyhlášky ze dne 6. září 1919, čís. 288 Věstníku pro železnice a plavbu nebyl nárok na vrácení rozdílu mezi

dovozným zaplaceným podle domácího nákladního tarifu, a mezi menším dovozným, jež by se musilo zaplatiti, kdyby zásilka byla přepravena aspoň částečně po sousedních cizozemských železnicích, vázán na nějakou podmínku, týkající se dovezení zboží na stanici odesílací. Teprve vyhláškou ze dne 17. ledna 1920 č. 19 Věstníku bylo stanoveno, že zboží musí býti do stanice odesílací dovezeno a ze stanice určení odvezeno buď povozem neb vlečkou. Důvod, proč došlo k tomuto omezení, nebyl zjištěn, a nelze proto posouditi, měla-li jím býti podle úmyslu železniční správy dotčena doprava z labských překladišť, tolik jest však jisto, že nová podmínka musí býti vykládána přesně, že tedy refakcie nemůže býti přiznána zboží, které bylo do stanice odesílací dopraveno po loďi. To uznala i žalující firma sama, neboť odůvodnila zažalovaný nárok tím, že v daném případě musí býti pokládán za odesílací stanici Děčín, a že koleje, po kterých bylo zboží z labského překladiště v Loubí do stanice v Děčíně dopraveno, sluší pokládati za vlečku. Odvolací soud prohlásil toto odůvodnění právem za mylné. Za stanici odesílací ve smyslu vyhlášky o soutěžních refakciích a železničního dopravního řádu lze pokládati jenom železniční místo, na kterém bylo zboží odevzdáno dráze ku přepravě. Od tohoto místa počíná přeprava železniční, a nelze již mluvit o dovezení zboží na stanici odesílací. Místo, kde bylo zboží odevzdáno dráze ku přepravě, musí býti patrně z nákladního listu a sice z podacího razítka dráhy. Na každém nákladním listu jest předtiskem, předepsaným železničním dopravním řádem, toto razítka označeno výslovně jako razítka stanice odesílací. Železniční dopravní řád sám mluví v Šu 61 pouze o razítku výpravní a připouští vedle výpravní hlavní i výpravní pobočné, při čemž přiznává přepravě zboží z těchto pobočných výpraven vliv na dodací lhůtu (§ 75 (3) č. 1). Za takovou pobočnou výpravnu sluší pokládati také stanici Loubí, poněvadž přijímá jen zboží, došlé po vodě na labské překladiště, podle nákladního listu a uzavřené nákladní smlouvy musí však tato pobočná výpravna, která v daném případě přijala zboží k železniční přepravě a opatřila nákladní listy svým razítkem, býti pokládána za stanici odesílací a nikoliv hlavní výpravna v Děčíně. Proto nezáleží na tom, že v kilometrovníku státních drah není stanice Loubí uvedena, ani na tom, že dráha počítala dovozně do Trutnova, jako stanice určení, až z hlavní stanice Děčínské a převozně z Loubí do Děčína zaúčtovala odděleně pod názvem: »vlečné«. Důsledkem správného názoru jest ovšem, že zboží, podanému v Loubí k železniční přepravě, nelze přiznati nárok na soutěžní refakcie, neboť jiné než po vodě došlé zboží se tam nepřijímá, tento důsledek není však, jak dovolatelka míní, nemožný, nýbrž naopak mohl býti přímo zamýšlen. Z vydané vyhlášky nelze vyčísti, že by bylo úmyslem železniční správy vyloučiti soutěžné refakcie pouze při zásilkách reexpedovaných, a vývody dovolacího spisu, pokud se snaží prokázati, že ohledně zásilek došlých po Labi neplatí důvody, ze kterých byly refakcie při reexpedovaných zásilkách odepřeny, nejsou nijak přesvědčivé. Z toho, co bylo uvedeno o stanici odesílací plyne také, že vlečkou ve smyslu vyhlášky o soutěžních refakciích lze rozuměti jenom koleje sloužící výhradně účelům jednotlivých hospodářských podniků a tvořící

příslušenství těchto podniků, pro něž byly zřízeny, nikoliv však koleje mezi labským překladištěm v Loubí a nádražím Děčínským. Tyto slouží veřejné dopravě mezi dvěma stanicemi a výpravními zboží a jsou tedy, nikoliv pouhou vlečkou, nýbrž částí veřejné železniční trati.

Čís. 4385.

Dopravní řád železniční.

Pokud možno požadovati slevu dovozného pro uhelný mour.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1924, Rv I 1322/24.)

Žalující společnost domáhala se na dráze vrácení přeplaceného prý dovozného za mour, celkem 24.117 Kč 70 h. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud vyhověl odvolání žalované potud, že zamítl žalobu ohledně 17.389 Kč 80 h. Důvody: Bezdůvodným shledal odvolací soud odvolání pokud byla žalobkyni přisouzena sleva dopravného ze zásilek před vyhlášením tarifu, tedy do 8. dubna 1922. Jinak nutno posuzovati věc ode dne 9. dubna 1922, když byla ve věstníku pro železnice a plavbu z 8. dubna 1922 pod běž. čís. 70 vyhlášena sleva, které se žalobkyně domáhá. Názor prvního soudu, že nebylo třeba v nákladních listech deklarovati obsah zásilek (§ 56 (1) žel. dopr. ř.) jako »uhelný mour (prach) velikosti zrna nejvýše 5 mm,« je vyvrácen nákladním tarifem díl I. odd. B., který v tomto případě platí a jehož ustanovením se žalobkyně podle nadpisu v nákladních listech podrobila, takže ji zavazují. Ve všeobecném ustanovení odstavce A III. lit. g) předpisuje tento tarif a sice v čís. 1 »zboží jmenované v žel. dopr. ř. nebo v tarifech budiž označeno v nákladním listu názvy tam použitými« a v č. 4 »udá-li odesílatel obsah jen částí označení užívaného o roztřídění zboží, třeba poukázal na příslušnou položku, jest údaj takový nepřesným, není-li jako pod čís. 2 výslovně dovoleno něco jiného.« Proti těmto jasným a přesným předpisům nelze hájiti názor, že rozhoduje zvyk a že lze připustiti i zkratky, jen když tím netrpí v obchodě obvykle žádané uvádění obsahu zásilek. Nestačilo proto také zkrácené označení zásilek mouro v nákladních listech. Šlo o dočasnou změnu (doplněk) tarifu a, poněvadž byla uveřejněna ve věstníku pro železnice a plavbu, jak předepisuje nákladní tarif díl I. odd. A v předmluvě pod č. 2, byla žalobkyně vázána deklarovati v nákladních listech obsah zásilek tak, jak předepisuje nákladní tarif díl I. odd. B na místech již zmíněných. Vzhledem na tyto předpisy je bezvýznamno, že jsou ve věstníku slaběji vytištěna slova »velikosti zrna nejvýše 5 mm« — vždyť ta právě o slevě rozhodují. Deklarovala-li tedy žalobkyně jinak než je předepsáno, nese důsledky toho podle § 57 žel. dopr. ř. sama. Chtěla-li použití slevy na mour, měla a musela již v nákladních listech označiti mour přesně podle tarifu, neboť jen tak upozornila železniční orgány, že chce slevu, a dala podnět, aby užili práva podle § 58 (1) žel. dopr. ř. a přesvědčili se, je-li dopravován skutečně mour zrnitosti vymíněné, a pak i o všech ostatních podmínkách slevy. Jinak museli tito předpokládati, že odesí-